شینجیاڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا نازار

ئار ۇلت بۇقاراسنىڭ حالىق تۇرمىسىندىق قۇۋت ـ ىرىسىن ۇزدىكسىز ارتتىرامىز

ـــــ قاتىستى تاراۋلاردىڭ جاۋاپتىلارى اۆتونومىالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكوم سەگزىنشى جالپى ئماجلىسىنىڭ رۇحىن دايەكتىلەندىرۇ، تىاناقتاندىرۇ جونىندە توقتالدى

جالپى ئماجلىستىڭ تىاناقتاندىرىلۇىنا نازار

□ انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ تىلشىلەرى
جاۋ چۇنحۋا، سۇ لۇپىڭ، جاۋ شىيا

اۆتونومىالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ سەگزىنشى جالپى ئماجلىسى حالقتى وزەك ەتكەن دامۇ يدەياسىن بەرىك ورناتىپ، قالا ـ قالاشق تۇرعنداري مەن ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ جان باسىندىق ورتاشا كىرىس دەڭگەيىن ورنىقتى جوعارىلاتىپ، ئار ۇلت بۇقاراسنىڭ حالىق تۇرمىسىندىق قۇۋت ـ ىرىسىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، دامۇ جەتىستىكتەرىمەن حالىق تۇرمىسىنا تىيمدىلىك جاساۋدى، جۇرت تىلەگەن ۇيىسىتىرۇدى ىلگەرىلەتۇدى باسا دارىپتەدى.

قايتكەندە اۆتونومىالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكوم سەگزىنشى جالپى ئماجلىسىنىڭ رۇحىن ىسكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تىاناقتاندىرىپ، حالىق تۇرمىسىندىق قۇۋت ـ ىرىستى ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، ئار ۇلت بۇقاراسنىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسىن جۇزەگە اسىرۇعا بولادى؟ ئتلشى اۆتونومىالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قاماتاماسىزداندىرۇ مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجيى چىن جىجياڭمەن، اۆتونومىالى رايوندىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجيى حى يۇڭحۇيمەن، اۆتونومىالى رايوندىق پارتكوم وقۋ ـ اعارتۋ قىزمەتى كومىتەتىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، اۆتونومىالى رايوندىق وقۋ ـ اعارتۋ مەڭگەرمەسىنىڭ باسشىسى زۇلايات سىمايىلمەن جەكە ـ جەكە سۇحباتتاستى.

سۇراۋ: جۇمىستانۋ ـــ ءىڭ نەگىزگى حالىق تۇرمىسى، ءبىر جاعى، ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ دامۇ كەلەلى جاعدايىمەن بايلانىسىپ جاتسا، ەندى ءبىر جاعى، سان مىڭداعان وتباسىنىڭ كۇي ـ جايىنا، قۇت ـ ىرىسىنا بايلانىسىپ جاتادى، قايتكەندە اناعۇرلىم جوعارى ساپالى، اناعۇرلىم تولىق جۇمىستانۋدى جۇزەگە اسىرۇعا بولادى؟

چىن جىجياڭ: بيىل جىل باسىنان بەرى بۇكىل رايونىمىزدىڭ ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قاماتاماسىزداندىرۇ جۇيەسى پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ جانە اۆتونومىالى رايوندىق پارتكومنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، تىاناقتاندىرىپ، جۇمىستاندىرۇدى الدىمەن ويلاستىرۇ ستراتەگيالىق ىسكەرىلەي اتقارىپ، جۇمىستاندىرۇدى الدىمەن ويلاستىرۇ ساياساتىن كۇشەيتىپ، جۇمىستاندىرۇدى ورنىقتىرۇ قىزمەتىن بار كۇشپەن ويداعداي ىستەدى. 1 ـ ايدان 4 ـ ايعا دەيىن تۇتاس رايونىمىزداعى قالا ـ قالاشقتاردا تىڭنان 192 مىڭ 200 ادام جۇمىستانىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 13.11% ارتتى؛ اۋىل ـ قىستاقتاعى ەڭبەككۇشتەردەن ءبىر ميلليون 477 مىڭ 300 ادام (رەت) سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 14.93% ارتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلعان حالقتىڭ جۇمىس ىستەۋ كولەمى ءبىر ميلليون 63 مىڭ 200 ادامعا جەتتى. بۇكىل رايونىمىزدا جۇمىسقا ورنالاسۋ جاعدايى جالپى جاقتان ورنىقتى بولىپ، ۇزدىكسىز جاقسارىدى.

ءبىز اۆتونومىالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكوم سەگزىنشى جالپى ئماجلىسىنىڭ رۇحىن ىسكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تىاناقتاندىرىپ، انالىعۇرلىم بەلسەندى جۇمىستاندىرۇ ساياساتىن قولدانىپ، ساقتالمەدى ورنىقتىرىپ، ارتۇدى كەڭەيتىپ، ساپانى كوتەرىپ، تومەنگى شەكتەن تۇسىرمەي، اناعۇرلىم جوعارى ساپالى، اناعۇرلىم تولىق جۇمىستاندىرۇ ارقىلى ئار ۇلت بۇقاراسىن باياندى باقىتقا بولەيمىز.

ەكونوميكالىق دامۇدا جۇمىستاندىرۇدى باعدار ەتۇدى كۇشەيتەمىز. جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىمەن جانە اۆتونومىالى رايوننىڭ "8 ءىرى كاسىپ سالاسى شوعىرىن" دامىتۇ كەڭىستىك ورنالاستىرۇىمەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، قازىنا، فينانس، قارجى قوسۇ، تۇتىنۇ، كاسىپ سالاسى سياقتى جاقتاردىڭ ساياساتتار ارقىلى كۇش ـ قۇاتتى شوعىرلاندىرا وتىرىپ جۇمىستاندىرۇعا قولداۋ كورسەتۇدى جەبەپ، كاسىپ سالاسىن دامىتۇ مەن جۇمىستاندىرۇ ساپاسىن جوعارىلاتۇدىڭ قوس باعىتتا دەم بەرۇىن، ۇتىمدى ەينالىمىن جۇزەگە اسىرامىز.

ءبىر تۇلعالاندىرۇعا تاباندى بولىپ، جۇمىستاندىرۇدى ىلگەرىلەتەمىز. "جاپىاي جۇمىستانۋ" كوزقاراسىن ورناتىپ، جوعارى مەكتەپ بىتىرگەن وقۇشىلار، كاسىپتىك تەحنيكالىق قىزمەتكەرلەر سياقتى قاۋىمنىڭ جاڭالىق اشۇىنا، شارۋاشىلىق قۇرۇىنا قولداۋ كورسەتەمىز. كاسىپتىك شەبەرلىككە باۋلۇ جۇيەسىن ورناتىپ، كەڭ كولەمدى كاسىپتىك شەبەرلىككە باۋلۇدى دارەجەگە، تۇرگە ءبولىپ ورىستەتىپ، رايونىمىزدىڭ "حالىق سانى پايداسىنىڭ" "دارىندىلار پايداسىنا" قاراي بۇرىلىس جاساۋىن جەدەل ىلگەرىلەتەمىز.

ءتۇيىندى قاۋىمدى جۇمىستاندىرۇدى كورنەكتىلەندىرەمىز. نازاردى اۋىل ـ قىستاق ەڭبەككۇشتەرى، جوعارى مەكتەپ بىتىرگەن وقۇشىلار، جۇمىستانۋى قيىن ادامدار سياقتى ءتۇيىندى قاۋىمعا شوعىرلاندىرىپ، قالا، اۋىلدارداعى بۇقارانىڭ جۇمىستانۋىن، شارۋاشىلىق قۇرۇىن، كىرىسىن ارتتىرۇىن جەبەۋ ارەكەتىن اتقارىپ، جۇمىس ورنىن ورنىقتىرىپ، جۇمىستانۋدى كوپ ارناماەن جەبەپ، قالا، اۋىل تۇرعندارىنىڭ كىرىسىنىڭ ارتۇىن جەبەيمىز.

جۇمىستانۋدى باسقارۋ قابىلەتىن جوعارىلاتامىز. سيفرلاندىرۇدى جەتەكشى ەتۇگە تاباندى بولىپ، بۇكىل رايوندىق ەكونوميكالىق شوعىرلانعان جۇمىستاندىرۇ ينفورماتسيا بايلىعى قامباسى مەن جۇمىستاندىرۇ ينفورماتسيا تۇعىرىن ويداعداي قۇرىپ، ويداعداي پايدالانىپ، الەۋمەتتىك جۇمىستاندىرۇعا قىزمەت وتەۋدىڭ جەتەكشىلىك ەتۇ جانە تومەنگى شەكتەن تۇسىرمەۋ رولىن تولىق ساۋلەلەندىرەمىز.

سۇراۋ: ەمدەۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ حالىق بۇقاراسىنىڭ باقىتى مەن امانداعىنا سايادى. رايونىمىز دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق ىستەرىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن قالاي ىلگەرىلەتىپ، ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ءومىرى مەن سالاماتتىعىن بار كۇشپەن قامتاماسىز ەتەدى؟

حى يۇڭحۇي: ۇزدىكسىز قۇلشىنۇ ارقىلى رايونىمىزدىڭ سالماقتى اۋرۋلاردان ساقتانۋ جانە ونى تىزگىندەۋ قىزمەتىنىڭ ونىمدىلىگى كورنەكتى بولىپ، ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋعا قىزمەت وتەۋ قابىلەتى كورنەكتى جوعارىلاپ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋعا قىزمەت وتەۋ قابىلەتى ورنىقتى جوعارىلاپ، ەمدەۋ، ءدارى ـ دارمەك، دەنساۋلىق ساقتاۋ ءتۇزىلىسى رەفورماسى ىسكەرىلەي ىلگەرىلەتىلىپ، جۇڭي شيپاگەرلىك، دارىگەرلىك ىستەرى ۇزدىكسىز اقاۋسىز دامىپ، بۇقارانىڭ ەمدەلۋ جاعدايى تابىس سەزىمى ۇزدىكسىز جوعارىلادى.

اۆتونومىالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكوم سەگزىنشى جالپى ئماجلىسىنىڭ رۇحىن ىسكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تىاناقتاندىرىپ، رايونىمىزدىڭ دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق ىستەرىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن 5 جاقتان ىلگەرىلەتەمىز.

ەمدەلگەت پەن اۆتونومىالى رايوننىڭ وڭىرلىك ەمدەۋ ورتالىعى قۇرىلىسىنىڭ سەرپىنىن ارتتىرىپ، ەمدەۋ بىرىككەن تۇلعاسى، ەمدەۋ ورتاق تۇلعاسى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، ەمدەۋ دارىندىلاردىڭ "ۇيىرمە قۇراۋ ۇلگىسىندە" شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەت ۇلگىسىنەن ويداعداي پايدالانىپ، ساپالى ەمدەۋ بايلىعىن تومەنگە تۇسۋگە جەتەكتەپ، "ساپالى قىزمەت وتەۋدى نەگىزگى ساتىعا ءتۇسىرۇ" قيىمىلىن ۇزدىكسىز ورىستەتىپ، قالالىق ناۋقاستارىدى نەگىزگى ساتىدا قولايلى، جان ـ جاقتى، جوعارى دەڭگەيدەگى ەمدەۋ قىزمەت وتەۋىنەن يگىلىكتەندىرەمىز.

اۋرۋدان ساقتانۋ جانە ونى تىزگىندەۋ جۇيەسى رەفورماسىن ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، اۋرۋدىڭ الدىن الۋ جانە ونى تىزگىندەۋ جۇيەسىنىڭ جالپىلىق ورنالاسىمىن كەمەلدەندىرىپ، توسىن تۇلعان الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ وقيعالارىنا جەدەل توتەپ بەرۇ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، اۋرۋدى تىزگىندەۋ جۇيەسىندە ارمىا مەن حالقتىڭ توعىسۇىن، بيىكتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ توعىسۇىن، ساقتانۋ مەن ەمدەۋدى ۇشتاستىرۇدى، تۇتاس قوعامنىڭ سايكەسۇىن كۇشەيتىپ، اۋرۋدان ساقتانۋ، تىزگىندەۋ قابىلەتىن جوعارىلاتامىز.

ەمدەۋ، ءدارى ـ دارمەك، دەنساۋلىق ساقتاۋ ءتۇزىلىسى رەفورماسىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، ۇكىمەت شيپاحانالارىنىڭ جالپىلىق رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، جۇڭي شيپاگەرلىگى مەن دارىگەرلىگىن جالعاستىرۇدى جانە وندا جاڭالىق اشۇدى جەبەپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايوننىڭ ەمدەۋ قىزمەت وتەۋىن ورتالىعى قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، سىرتقا ەسىك اشۇ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز كەڭەيتەمىز.

قارتتار، بالالار سياقتى ءتۇيىندى قاۋىمنىڭ سالاماتتىق جاعىنداعى جاڭا قاجەتتىلىكتەرىن تۇرالانىپ، جان ـ جاقتى، جالپى پەريودتىق سالاماتتىق قىزمەت وتەۋىمەن جوعارى ولشەمەن قامدايمىز.

سالاماتتىق ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەپ، كەڭەيتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ مەن اۋدل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇدىڭ ءونىمدى ۇشتاسۇىن جوعارى ساپامەن ىلگەرىلەتەمىز. الدىمەن دياگنوز قويۇ ـ ەمدەۋ، سوڭىنان اقى تولەۋ، سالماقتى اۋرۋلاردى ارناۋلى قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ، سوزىلمالى اۋرۋلارعا كەلىسىمدى قىزمەت وتەۋ سياقتى سايا ساتتاردى تىاناقتاندىرۇدى ۇزدىكسىز ورىستەتىپ، اۋرۋ سەبەبىنەن كەدەيلەسۇدەن، قايتا كەدەيلەسۇدەن باتىل ساقتانامىز.

سۇراۋ: وقۋ ـ اعارتۋ ـــ مەملەكەتتىڭ ۇلى جوسپارى، پارتيانىڭ ۇلى جوسپارى. حالىق رازى بولاتىن وقۋ ـ اعارتۋدى ويداعداي جۇرگىزۋ جاعىندا قانداي ناقتى شارالار بار؟

زۇلايات سمايىل: بيىل جىل باسىنان بەرى رايونىمىز ئار دارەجەلى، ئار ءتۇرلى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ سايكەستى دامۇىن ءبىر تۇتاس جوسپار لاپ ىلگەرىلەتىپ، وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ادىلدىگىن جەبەۋ، وقۋ ـ اعارتۋدىڭ، وقىتۋدىڭ ساپاسىن جوعارىلاتۋ، وقىتۋشىلار قوسىنى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ، وقۋ ـ اعارتۋ سالاسىنداعى كەشەندى رەفورمانى تەرەڭدەتۋ سياقتى جاقتاردا كۇش سالىپ، وقۋ ـ اعارتۋدى دامىتۋدىڭ نەگىزىن ونان ارى بەكەمدەدى.

اۆتونومىالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكوم سەگزىنشى جالپى ئماجلىسىنىڭ رۇحىن ىسكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تىاناقتاندىرىپ، بۇكىل رايوننىڭ وقۋ ـ اعارتۋ جۇيەسى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ "ەمدەكەتتىڭ ۇلى جوسپارى، پارتيانىڭ ۇلى جوسپارى" سىندى ورنىن تىاناق ەتىپ، "قانداي ادام تاربيەلەۋ، ادامدى قالاي تاربيەلەۋ، كىم ءۇشىن تاربيەلەۋ" سىندى وسى ءتۇبىرلى ماسەلەنى مەقتاپ ارقاۋ ەتىپ، وقۋ ـ اعارتۋدى الدىمەن جۇرگىزىلەتىن ماننىدە الدىمەن جۇرگىزىلەتىن ءتىل ـ جازۋ تاربيەسىن جانە جالپىلاستىرىپ قولدانۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتىپ، وڭتۇستىك شينجياڭدا نەگىزدىك وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ايىنا كەڭەيتۋدى، كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋدى جەدەل دامىتۋدى، جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ مەكتەپ باسقارۋ قابىلەتى مەن دەڭگەيىن جوعارىلاتۋدى ىلگەرىلەتەدى. وقۋ ـ اعارتۋ سالاسنداعى ءبىر قىدىرۋ كەشەندى رەفورمانى تەرەڭدەتۋ ارقىلى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ وسزامانداناۋىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، حالىق رازى بولاتىن وقۋ ـ اعارتۋدى ويداعداي جۇرگىزىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىق باس نىسانىنا جۇزەگە اسىرۇعا، كورىكتى شينجياڭ قۇرۇعا اقىل ـ پاراساتتىق قولداۋ كورسەتەدى جانە دارىندىلار جاعىنان كەپىلدىك ازىرلەيدى.

تىانشان قورشاعان ورتانى قورعاۋ ساپارى

موڭعۇلكۇرە اۋدانىندا:

ساۋدىقتاعى جابايى حايۋاناتتاردىڭ، وسىمدىكتەردىڭ ءتۇرى مەن توبىنىڭ سانى ۇزدىكسىز ارتتى

□ انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى ژاڭ يايۇن

"بۇل ارادان مەملەكەتتە سىرەك كەزدەسەتىن جەلانقياقتىڭ 7 جاڭا ءتۇرى بايقالدى، سوندىقتان بۇل جەردىڭ اتى 'جىلانقياق سايى' دەپ وزگەرتىلدى".

"بۇل ارادا ورگانيزمدەردىڭ ءتۇرى مول بولىپ، جوعارى دارەجەلى جابايى وسىمدىكتەردىڭ 205 ءتۇرى، جابايى قۇرلىق مەكەندى ومىرتقالى جانۋارلاردىڭ 21 ءتۇرى بار".

6 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى اۆتونومىالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتىنىڭ 2023 ـ جىلعى تىانشان قورشاعان ورتانى قورعاۋ ساپارى زاڭنىڭ انقارلۇىن تەكسەرۋ گرۇپپاسى سولتۇستىك شينجياڭ گرۇپپاسى موڭعۇلكۇرە اۋدانىنا بارىپ، "ساۋدىقتى قورعاۋدى جوعارى ساپالى دامىتۇدى زاڭ بويىنشا ىلگەرىلەتپە، ادام مەن تابيعات جاراسىمدى بىرگە ءومىر سۇرەتىن وسزامانداناۋىدى قۇرۇدى" نەگىزگى تاقىرىپ ەتىپ، «جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ ساۋدىقتى قورعاۋ زاڭىن» اتقارۋ جاعدايى جونىندە زاڭنىڭ انقارلۇىن تەكسەردى.

شينجياڭ تىانشان اعياز مەملەكەتتىك ساۋدىق باقاشاسىندا بولسىن نەمەسە شينجياڭ موڭعۇلكۇرە تەكەس وزەنى مەملەكەتتىك ساۋدىق باقاشاسىندا بولسىن، ءتىلشى بارلىعنان مەملەكەتتىك ساۋدىق باقاشاسىندا جابايى حايۋاناتتاردىڭ، وسىمدىكتەردىڭ ءتۇرى مەن توبىنىڭ سانى ۇزدىكسىز ارتىپ، ساۋدىقتاعى حايۋاناتتاردىڭ، وسىمدىكتەردىڭ جانە ورگانيزمدەردىڭ الۋان تۇرلىلىگى ءونىمدى قورعالدى دەگەن قۇانىشتى حابارىدى ەستىدى.

"جالپى تۇرلەردىڭ الۋان تۇرلىلىگى ءبىر شاما ارتىپ، 346 تۇردەن 360 تۇرگە كوبەيدى، ارتۇ مولشەرى 4.05%" بولدى". شينجياڭ موڭعۇلكۇرە تەكەس وزەنى مەملەكەتتىك ساۋدىق باقاشاسىن باسقارۋ ـ قورعاۋ پۇنكتىنىڭ باستىعى شالقار تويانبەك بىلاي دەپ تانىستىردى: تەكسەرۋ ساندى مالىمەتىندە كورسەتىلۋىنشە، ساۋدىقتاعى تۇرلەردىڭ اراسىندا وسىمدىكتەر، قوس مەكەندى باۋىرىمەن جورعالاۋشىلار ءتۇرى، ءىىن قۇار وسىمدىكتەر جانە ءىىن قۇار جانۋارلار ءتۇرى ءبىر شاما ارتقان، وسىمدىكتەردىڭ ءتۇرى تاريحتاعى ساندى مالىمەتپەن سالىستىرعاندا 62 ءتۇر كوبەيىپ، ارتۇ مولشەرى 43.3% كە جەتىپ، قوس مەكەندى باۋىرىمەن جورعالاۋشىلارعا 7 ءتۇر قوسىلىپ، ارتۇ مولشەرى 350% كە جەتكەن.

جۇڭق جىلداردان بەرى موڭعۇلكۇرە اۋدانى ساۋدىقتى قورعاۋ قىزمەتىنە ايرىقشا ءمان بەرىپ، ساۋدىقتى قورعاۋدى حالىق شارۋاشىلىعى مەن قوعامدىق دامۇ جوباسىنا ەنگىزىپ، پارتيا مەن ۇكىمەت تەڭ جاۋاپتى بولاتىن، قاراستى جەر جاۋاپتى بولاتىن، تاراۋلار سايكەسەتىن، قاينارىنان جونگە سالاتىن، بارلىق الاپتى قامتيتىن ۇزاق ءونىمدى مەحانيزم ورناتىپ، ساۋدىقتى قورعاۋ ىستەستىگى جانە ينفورماتسيا حابارلاندىرۇ مەحانيزمىن ورناتىپ، زاڭ، زاڭ ەرەجەلەردى ۇيرەنۇدى جانە ساۋدىق ەكولوگياسىن قورعاۋ ۇگىتىن كۇشەيتىپ، كىرىسى تومەن 210 ەگىنشى ـ مالشىنى ەكولوگيالىق ورمان قورعاۋشىعا تاڭداپ، كوپ ءتۇرلى شارانى بىردەي قولدانىپ، ساۋدىقتى قورعاۋدىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن زاڭ بويىنشا ىلگەرىلەتتى.

تانىستىرۇعا قاراعاندا، 2016 ـ جىلدان قازىرگە دەيىن موڭعۇلكۇرە اۋدانى مەملەكەتتىك ارناۋلى قارجىسىنان 14 ميللیون 420 مىڭ يۋاندى بەلسەندىلىكپەن ءوتىنىش ەتىپ، ساۋدىقتى قورعاۋ، قالپىنا كەلتىرۇ بويىنشا 4 نىسان انقارىپ، قورشاپ وسىرۇگە پايدالاناتىن 60 كيلومەتر قورشاۋ، 2.5 كيلومەتر اعاش اسپالى جول سالىپ، 115 شەكارا باعانىن، 6 شەكارا بەلگىسىن، 40 بەلگى تاقتاسىن ورناتىپ، ورتتەن ساقتانۋ قاراۋىل مۇناراسى، اققۇ باقىلاۋ سايالىعى سياقتىلاردى جاڭادان سالىپ، ساۋدىقتى قورعاۋ نەگىزدىك قۇرىلعىلارىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرگەن.

"ساۋدىق ەكولوگياسىنىڭ قالپىنا كەلۋى ءبىر شاما تەز بولىپ، شوپتەر جايقالىپ، اعاشتار ماۋەلەپ، سۇ قايناري اناعۇرلىم ويداعداي قورعالدى". موڭعۇلكۇرەدە 40 نەشە جىل ءومىر كەشىرگەن شينجياڭ تىانشان باتىس بولىك مەملەكەت مەنشىگندەگى ورمان باسقارۋ مەكەمەسى موڭعۇلكۇرە بولىمشە مەكەمەسى اعياز باسقارۋ ـ قورعاۋ بولىمشەسىنىڭ باستىعى ساۋ گۇيچىك بىلاي دەدى: بۇگىنگى كۇندە بۇقارانىڭ كوزقاراسىندا وزگەرىس تۇلىپ، ساۋدىقتى قورعاۋ تانىمى كۇشەيدى.

ءتلشى موڭعۇلكۇرە اۋدانى ساۋدىعىنىڭ، نەگىزدەنەن، تەكەس وزەنىنىڭ جوعارى اعارىنا جانە ونىڭ تارماق اعارىندارى اڭعارعا ورنالاسقاندىعىن، جالپى اۋدانى 37402.01 گەكتار ەكەندىگىن، باتپاق ساۋدىعى، وزەن ساۋدىعى، كول ساۋدىعى جانە جاساندى ساۋدىق سياقتى تۇرلەردى قامتيتىندىعىن ۇعىستى.

موڭعۇلكۇرە اۋدانىندا پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيى، اكىم ابىلەن ءابىلقايىر مىنالاردى ءبىلدىردى: زاڭنىڭ انقارلۇىن تەكسەرۋ گرۇپپاسى ورتاعا قويعان رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ پىكىرىنە قاتاڭ نەگىزدەلىپ، ادەتتەگى ساۋدىققا ۇدايىلانعان يكەمدى باقىلاپ ـ ولشەۋدى كۇشەيتىپ، "اسپان، كەڭىستىك، جەر" ءبىر تۇلعالانعان باقىلاۋ ـ ولشەۋ جۇيەسىن قۇرىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، ساۋدىقتى قالپىنا كەلتىرۇ، قورعاۋ جانە باسقارۋ قابىلەتىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، ساۋدىقتىڭ كەشەندى ەكولوگيالىق يقۇاتىن شنايى ساۋلەلەندىرەمىز.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونومىالى رايوننىڭ بازاردى باقىلاۋ ـ باسقارۋ تاراۋلارى كىرۇگە رۇقسات ەتۇ بويىنشا قىزمەت وتەۋدى ساپالاندىرىپ، ءىس ءبىتىرۇ ونەمدىلگىن جوعارىلاتادى. ادەتتەگى كاسىپورىن اشۇ ستەرىن ءبىر جەلدە ءبىر تۇتاس بىتىرۇگە، جالپى بارىنسىز ىنتەرنەتتە بىتىرۇگە، 3 قىزمەت كۇنى ىشىندە ءبىر جولدا بىتىرۇگە بولادى، ەلەكترونداى تيجارات كەڭىستىگى مەن ەلەكترونداى تاڭبانى ءبىر جولدا بەرۇ جۇزەگە اسادى.

سونىمەن قاتار، تۇتاس شينجياڭدا اكىمشىلىك رۇقسات ەتىلگەن ىستەردىڭ ءبىر تۇتاس ءتىزىمىن قالىپتاستىرىپ، اكىمشىلىك رۇقسات ەتۇدەگى ۇقساس ىستەردى بۇكىل شينجياڭ كولەمىندە ۇقساس فاكتور بويىنشا باسقارۋدى، ۇقساس ولشەم بويىنشا ءبىتىرۇدى ءتارتىپتى ىلگەرىلەتەدى. تەرەزەلىك قىزمەت وتەۋ ورىندارىنداعى قىزمەتكەرلەردى باۋلۇ، جەتەكشىلىك ەتۇ تەبىنىن ارتتىرىپ، كاسىپتىك جەتەكشىلىك قىسقاشا مالىمەتى ءتۇزىمىن كەمەلدەندىرىپ، تۇسىنىكەگەن مازمۇندارىن دەر كەزىندە ءتۇسىندىرىپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋگە قۇزاۋشىلىق ەتپە، تۇتاس رايوندىق اعى تەرەزەلىك ورىن كادرلارىنىڭ زاڭ بويىنشا قىزمەت وتەۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، شارۋاشىلىق تۇلعالارىنىڭ ءىس بىتىرۇدەگى ءتول اسەر سەزىمىن جانە ريزالىعىن جوعارىلاتادى.

اۆتونومىالى رايوننىڭ بازاردى باقىلاۋ ـ باسقارۋ تاراۋلارى تەحنيكالىق كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋدى كۇشەيتەدى، اۆتونومىالى رايوندىق ءونىم ساپاسىن باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ زەرتتەۋ ورنى، ەرەكشە جابدىقتاردى تەكسەرۋ ورنى، ولشەم سىناعى زەرتتەۋ ورنى، تالشىق ساپاسىن باقىلاۋ ـ ولشەۋ ورتالىعى سياقتى ورىندار ورتا، شاعىن، ۇساق كاسىپورىندار مەن جەكە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ ونىمدەرىنىڭ ساپاسىن تەكسەرۋ ـ ولشەۋ اقسى، ليفت جانە ساۋىق ـ سايران قۇرىلعىلارى سياقتى نىساناردىڭ مەرزىمدى تەكسەرۋ اقسى، ازىق ـ تۇلىك جانە ازىقتىق اۋدل شارۋاشىلىعى ونىمدەرى سياقتى حالىق تۇرمىسىنا قاتىستى ءتۇيىندى ءوندىرىس كاسىپورىندارىنىڭ ونىمدەرىنىڭ ساپاسىن تەكسەرۋ ـ ولشەۋ اقسى سياقتىلاردى سالىستىرمالى تۇردە ازايتادى، المايدى، ولشەمىن تومەندەتەدى، سونىمەن بىرگە تەحنيكالىق جاقتان اقىسىز اقىل ـ كەڭەس بەرىپ قىزمەت وتەيدى.

مۇنان تىس، قاتىستى كاسىپورىندارعا ساياتىن بەلگىلەمەگە قيعاشتىق جاساپ اقى الۋدى جونگە سالۋدى اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، ۇكىمەت تاراۋلارى جانە ولارعا قاراستى ورىندار، سۋ، ەلەكتر، جانار گاز، جىلۋمەن قامداۋ سياقتى الەۋمەتتىك ىستەر، فينانس سالاسى سياقتىلاردىڭ اقى الۋ ارەكەتىنە ءتۇيىندى تۇردە نازار اۋدارىپ، ۇكىمەت بەلگىلەگەن باعانى نەمەسە ۇكىمەتتىڭ جەتەكشى باعاسىن اتقارماۋ، مەملەكەت پەن اۆتونومىالى رايون شعارعان كاسىپورىندارعا تيىمدىلىك جاساۋ ساياساتىن تالاپ بويىنشا اتقارماۋ نەمەسە اقىنى تومەندەتىپ، اۋىرتپالىقتى جەڭىلدەتۇ ساياساتىن ويداعداي تىاناقتاندىرماۋ سياقتى ماسەلەلەردى زاڭ بويىنشا تەكسەرىپ ءبىر جاقتى ەتپە، ءتۇرلى اقىنى تومەندەتۇ ساياساتتارىنىڭ ناقتى تىاناقتانۋىن شن ماننىدە ىلگەرىلەتەدى.

اۆتونومىالى رايوندىق بازاردى باقىلاۋ ـ باسقارۋ مەكەمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى بىلاي دەپ تانىستىردى: بازاردى باقىلاۋ ـ باسقارۋ تاراۋلارى كاسىپورىندارعا ىسكەرىلەي بارىپ ءبىلىم مەنشىك ۇقىعى جونىندەگى نەگىزدىك باۋلۇ، قۇنى جوعارى پاتەنت جەتىلدىرۇ جانە جوعارى ساپالى مارکا قۇرىلىسنا جەتەكشىلىك ەتۇ بويىنشا قىزمەت وتەپ، كاسىپورىندار ءبىلىم مەنشىك ۇقىعىن جاراتۋ، پايدالانۋ، قورعاۋ جانە باسقارۋ قابىلەتىن جوعارىلاتادى. ءبىلىم مەنشىك ۇقىعىن كەپىلگە قويىپ قارجى قۇراۋ بويىنشا "كاسىپ سالاسى باقشاسىنا بارىپ كاسىپورىندارعا تيىمدىلىك جاساۋ" ارەكەتىن ىسكەرىلەي ورىستەتپە، پاتەنتتى كەپىلگە قويۇدى ەستەلىككە الۋ، تەكسەرۋ مەرزىمىن ءبىر قىزمەت كۇننە قىسقارتادى، تاۋار مارکاسىن كەپىلگە قويۇدى تىزىمگە الۋ، تەكسەرۋ مەرزىمىن 2 قىزمەت كۇننە قىسقارتادى. قارجى تاپشىلىعى سەبەبىنەن قارجى قۇراۋعا شۇعىل ءزارۋ بولعان ورتا، شاعىن كاسىپورىندارىدى پاتەنت ۇقىعىن كەپىلگە قويۇ ارقىلى قارجى قۇراۋعا شابىتتاندىرىپ، ىنتەرنەت جەلىسىندە جانە ىنتەرنەت جەلىسىنەن تىسقارى جالپى بارىس بويىنشا جەتەكشىلىك ەتەدى جانە بارىپ قىزمەت وتەيدى.